

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๘/๒๕๕๕

วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๕

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้สั่งยุบพรรคพลังสามัคคี

นายทะเบียนพรรคการเมืองได้ยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๓ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรคพลังสามัคคี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องสรุปได้ว่า นายทะเบียนพรรคการเมืองรับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคพลังสามัคคี เป็นพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ตั้งแต่วันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๕๓ โดยที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ บัญญัติให้พรรคการเมืองต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนด และมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขาภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนพรรคการเมืองรับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคการเมือง ซึ่งพรรคพลังสามัคคีต้องดำเนินการดังกล่าวภายในวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๕๓ แต่ปรากฏว่าเมื่อครบกำหนดเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวันดังกล่าว พรรคพลังสามัคคีไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ เป็นเหตุให้ต้องยุบพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคพลังสามัคคีตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้รับคำร้องไว้ดำเนินการ และส่งสำเนาคำร้องดังกล่าวให้พรรคพลังสามัคคีทราบ เพื่อให้ยื่นคำชี้แจงตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๑

หัวหน้าพรรคพลังสามัคคีมีหนังสือลงวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญว่า ไม่สามารถจัดหาสมาชิกพรรคให้ครบห้าพันคน และไม่สามารถจัดตั้งสาขาพรรคได้ครบสี่สาขา ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน จึงขอให้ยุบพรรคได้ โดยไม่มีข้อโต้แย้งใดๆ ทั้งสิ้น

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาคำร้อง เอกสารประกอบคำร้อง และหนังสือชี้แจงของพรรคพลังสามัคคีแล้ว เห็นว่า มีประเด็นที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยว่า กรณีมีเหตุที่จะสั่งยุบพรรคพลังสามัคคีตามคำร้องของ นายทะเบียนพรรคการเมือง หรือไม่

พิจารณาแล้วเห็นว่า การที่นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญให้มีคำสั่งยุบพรรคพลังสามัคคี เนื่องจากพรรคพลังสามัคคีไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ ซึ่งบัญญัติว่า “ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคการเมือง พรรคการเมืองต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาค และจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนดและมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา” และมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “พรรคการเมืองย่อมเลิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้... (๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๕ หรือมาตรา ๖๒” และวรรคสอง บัญญัติว่า “เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่า พรรคการเมืองใดมีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๕) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้ว เห็นว่า มีเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรรคการเมืองตามคำร้องของนายทะเบียนให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรรคการเมืองนั้น” เมื่อพรรคพลังสามัคคีมิได้ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ กรณีจึงมีเหตุที่จะสั่งยุบพรรคพลังสามัคคีได้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕)

โดยเหตุผลดังได้วินิจฉัยข้างต้น ศาลรัฐธรรมนูญจึงอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง สั่งให้ยุบพรรคพลังสามัคคี

นายประเสริฐ นาสกุล	ประธานศาลรัฐธรรมนูญ
นายกระมล ทองธรรมชาติ	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายจุมพล ณ สงขลา	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
พลโท จุล อติเรก	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายปรีชา เถลิมวณิชย์	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายผัน จันทรปาน	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายมงคล สระแก้ว	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายสุจิต บุญบงการ	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายสุจินดา ยงสุนทร	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายสุวิทย์ ชีรพงษ์	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายอนันต์ เกตุวงศ์	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายอมร รักษาสัตย์	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายอิสสระ นิตินันท์ประกาศ	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายอุระ หวังอ้อมกลาง	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ นายประเสริฐ นาสกุล ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๘/๒๕๕๕

วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

เรื่อง การยุบพรรคพลังสามัคคี

นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้องเป็นหนังสือ ที่ ลต ๐๐๐๔/๑๕๓๕ ลงวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๓ ถึงประธานศาลรัฐธรรมนูญ ความว่า พรรคพลังสามัคคีไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ ซึ่งเป็นเหตุให้ต้องยุบพรรคการเมือง ตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงยื่นคำร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรคพลังสามัคคีตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง ต่อไป

ข้อเท็จจริงที่ได้จากการพิจารณา

๑. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ บัญญัติว่า

“มาตรา ๒๕ ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมือง พรรคการเมืองต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนด และมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา

มาตรา ๖๕ พรรคการเมืองย่อมเลิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้

๑.ล.๑

(๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๕ หรือ มาตรา ๖๒

เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่า พรรคการเมืองใดมีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๕) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่า มีเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรรคการเมืองตามคำร้องของนายทะเบียน ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรรคการเมืองนั้น

ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรคการเมืองใดแล้ว ให้นายทะเบียนประกาศคำสั่งยุบพรรคการเมืองนั้นในราชกิจจานุเบกษา”

๒. นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้องว่า เมื่อวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๕๓ คณะผู้ขอจัดตั้งพรรคพลังสามัคคีสิบแปดคน ได้ประชุมเพื่อกำหนดนโยบายพรรค ขอบังคับพรรค และเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรค วันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๓ ผู้ได้รับเลือกตั้งเป็นหัวหน้าพรรคพลังสามัคคีได้ยื่นคำขอจัดตั้งพรรคการเมืองต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง โดยมีคณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองสิบแปดคน วันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๓ นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคพลังสามัคคี และภายหลังวันที่นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคพลังสามัคคีแล้ว พรรคพลังสามัคคีจะต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนด และมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน คือวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๕๓ แต่ปรากฏว่าพรรคพลังสามัคคีไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายดังกล่าว เป็นเหตุให้ต้องยุบพรรคพลังสามัคคีตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงยื่นคำร้องดังกล่าวข้างต้น

๓. พรรคพลังสามัคคีส่งคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา ลงวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ความว่าตามที่นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคพลังสามัคคี เพราะเหตุไม่ปฏิบัติตามกฎหมายนั้น พรรคพลังสามัคคีไม่สามารถจัดหาสมาชิกพรรคให้ครบห้าพันคน และไม่สามารถจัดตั้งสาขาพรรคได้ครบสี่สาขาภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญยุบพรรคพลังสามัคคีโดยไม่มีข้อโต้แย้งใดๆ ทั้งสิ้น

โดยที่ข้อเท็จจริงที่ศาลรัฐธรรมนูญได้รับเพียงพอที่จะวินิจฉัยคำร้องนี้ได้แล้ว ไม่จำเป็นต้องแสวงหาพยานหลักฐานอื่นใดอีก

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๑. รัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๓ และมาตรา ๓๒๘

๒. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๘ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๐ มาตรา ๔๒ และมาตรา ๖๕

ปัญหาที่ต้องวินิจฉัย

๑. ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจพิจารณาคำร้องนี้หรือไม่

๒. ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจยุบพรรคพลังสามัคคีหรือไม่

คำวินิจฉัย

ปัญหาแรก พิจารณาแล้วเห็นว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจยุบพรรคการเมืองตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๓ เพียงกรณีเดียว การที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ บัญญัติให้ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจยุบพรรคการเมืองได้ในกรณีอื่นอีก ย่อมมีความหมายว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ เพิ่มอำนาจให้แก่ศาลรัฐธรรมนูญ ซึ่งเป็นบทบัญญัติที่ไม่ถูกต้อง เพราะเป็นการหลีกเลี่ยงการปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ หมวด ๑๒ การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๑๓ ดังรายละเอียดของความเห็นปรากฏในคำวินิจฉัยส่วนตัว ที่ ๖/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๑ เรื่อง ขอให้ยุบพรรคมวลชน แล้ว

ปัญหาที่สอง เนื่องจากศาลรัฐธรรมนูญโดยมติเสียงข้างมากในคำวินิจฉัย ที่ ๖/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๑ วินิจฉัยว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจยุบพรรคการเมืองได้ตามรัฐธรรมนูญ ประกอบกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ดังนั้น ในกรณีของพรรคพลังสามัคคีซึ่งจัดตั้งเป็นพรรคการเมืองไม่สามารถปฏิบัติตามมาตรา ๒๕ คือ ไม่สามารถดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) และนายทะเบียนพรรคการเมืองได้ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง อีกทั้งหัวหน้าพรรคพลังสามัคคีได้ยื่นคำชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญว่า พรรคพลังสามัคคีไม่สามารถหาสมาชิกได้ครบห้าพันคน และไม่สามารถจัดตั้งสาขาพรรคได้ครบสี่สาขาภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน มีเหตุให้ต้องยุบพรรคพลังสามัคคีตามกฎหมายได้

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงวินิจฉัยให้ยุบพรรคพลังสามัคคีตั้งแต่นี้เป็นต้นไป

นายประเสริฐ นาสกุล

ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ ศาสตราจารย์ ดร. กระทบ ทงธรรมชาติ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๘/๒๕๕๕

วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้สั่งยุบพรรคพลังสามัคคี

ข้อเท็จจริงตามคำร้องสรุปได้ว่า นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับแจ้งการจัดตั้งพรรคพลังสามัคคีเป็นพรรคการเมือง ตั้งแต่วันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๓ แต่หลังจากนายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับแจ้งการจัดตั้งพรรคพลังสามัคคีแล้ว พรรคพลังสามัคคีมิได้ดำเนินการใดๆ เพื่อให้นายทะเบียนพิจารณาแต่อย่างใด กล่าวคือ ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับตั้งแต่วันที่นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับแจ้งการจัดตั้งพรรคพลังสามัคคี คือภายในวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๕๓ นั้น พรรคพลังสามัคคีต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนดและมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ แต่เมื่อครบกำหนดเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวันดังกล่าวแล้ว ปรากฏว่าพรรคพลังสามัคคีไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ ซึ่งเป็นเหตุให้ยุบพรรคการเมืองตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงยื่นคำร้องเพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคพลังสามัคคีตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มีบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับกรณีตามคำร้อง คือ

มาตรา ๖ วรรคหนึ่ง “ให้ประธานกรรมการการเลือกตั้งเป็นนายทะเบียนมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้”

มาตรา ๒๕ “ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับตั้งแต่วันที่นายทะเบียนรับแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมือง พรรคการเมืองต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนดและมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา”

มาตรา ๖๕ “พรรคการเมืองย่อมเลิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) มีเหตุต้องเลิกตามข้อบังคับพรรคการเมือง

(๒) มีจำนวนสมาชิกเหลือไม่ถึงสิบห้าคน

(๓) มีการยุบพรรคการเมืองไปรวมกับพรรคการเมืองอื่นตามหมวด ๕

(๔) มีคำสั่งศาลรัฐธรรมนูญยุบพรรคการเมือง

(๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๕ หรือ

มาตรา ๖๒

เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่า พรรคการเมืองใดมีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๕) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่า มีเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรรคการเมืองตามคำร้องของนายทะเบียน ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรรคการเมืองนั้น

ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรคการเมืองใดแล้วให้นายทะเบียนประกาศคำสั่งยุบพรรคการเมืองนั้นในราชกิจจานุเบกษา”

ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้รับคำร้องไว้ดำเนินการตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๓ และส่งสำเนาคำร้องให้พรรคพลังสามัคคีทราบเพื่อให้ยื่นคำชี้แจงภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่รับสำเนาคำร้อง

หัวหน้าพรรคพลังสามัคคีมีหนังสือ ลงวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญว่า ไม่สามารถจัดหาสมาชิกพรรคให้ครบห้าพันคน และไม่สามารถจัดตั้งสาขาให้ครบสี่สาขา ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน จึงขอให้ยุบพรรคได้โดยไม่มีข้อโต้แย้งใดๆ ทั้งสิ้น

พิจารณาหลักฐานตามคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมือง เอกสารประกอบคำร้อง และหนังสือชี้แจงของพรรคพลังสามัคคี ประกอบข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้วเห็นว่า พรรคพลังสามัคคี ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๘ กรณีมีเหตุเข้าข่ายตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) ซึ่งศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจสั่งยุบพรรคพลังสามัคคี ตามคำขอของนายทะเบียนพรรคการเมืองตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงวินิจฉัยให้ยุบพรรคพลังสามัคคี

ศาสตราจารย์ ดร. กระทบ ทงธรรมชาติ

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ นายจุมพล ณ สงขลา ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๘/๒๕๕๕

วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

เรื่อง ขอให้ม็อบประท้วงพลังสามัคคี

ด้วยนายทะเบียนพรรคการเมืองได้ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญอ้างว่า ได้รับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคพลังสามัคคีเป็นพรรคการเมือง ตั้งแต่วันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๓ โดยมีรายละเอียดการดำเนินการ ดังนี้

๑. เมื่อวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๕๓ คณะผู้ขอจัดตั้งพรรคพลังสามัคคี จำนวน ๑๘ คน ได้จัดประชุมเพื่อกำหนดนโยบายพรรค ขอบังคับพรรค และเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรค

๒. เมื่อวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๓ ผู้ได้รับเลือกตั้งเป็นหัวหน้าพรรคพลังสามัคคี ได้ยื่นคำขอจัดตั้งพรรคการเมืองต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง โดยมีคณะกรรมการบริหารพรรค จำนวน ๑๘ คน

๓. เมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๓ นายทะเบียนพรรคการเมือง ได้รับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคพลังสามัคคี

๔. ภายหลังจากที่นายทะเบียนพรรคการเมือง ได้รับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคพลังสามัคคีแล้ว พรรคพลังสามัคคี มิได้ดำเนินการใดๆ เพื่อให้ นายทะเบียนพิจารณาแต่อย่างใด

ซึ่งภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับตั้งแต่วันที่นายทะเบียนพรรคการเมืองรับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคพลังสามัคคี คือภายในวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๕๓ ที่พรรคพลังสามัคคี ต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนดและมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ เมื่อครบกำหนดเวลาดังกล่าวข้างต้นแล้ว ปรากฏว่าพรรคพลังสามัคคีไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ ซึ่งเป็นเหตุให้ยุบพรรคการเมืองตามมาตรา ๖๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคพลังสามัคคีตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง

นายเพียรเลิศ ชูเลิศ หัวหน้าพรรคพลังสามัคคี ได้รับสำเนาคำร้องแล้ว มีหนังสือชี้แจงว่าไม่สามารถจัดหาสมาชิกพรรคให้ครบ ๕,๐๐๐ คน และไม่สามารถจัดตั้งสาขาพรรคได้ครบสี่สาขาภายใน ๑๘๐ วัน จึงให้ยุบพรรคโดยไม่มีข้อโต้แย้งใดๆ ทั้งสิ้น

พิเคราะห์หนังสือชี้แจงของหัวหน้าพรรคพลังสามัคคีดังกล่าวแล้ว เห็นว่าเป็นการยอมรับข้อเท็จจริงตามที่นายทะเบียนพรรคการเมืองกล่าวอ้างในคำร้องทุกประการ เมื่อปรากฏว่าพรรคพลังสามัคคีมิได้ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ ดังนั้น นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงมีอำนาจยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อให้มีคำสั่งยุบพรรคพลังสามัคคีได้โดยชอบ

อาศัยอำนาจตามความในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง จึงมีคำสั่งให้ยุบพรรคพลังสามัคคี แจ้งคำสั่งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบเพื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษา

นายจุมพล ณ สงขลา

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ พลโท จุล อติเรก ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๘/๒๕๕๕

วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

เรื่อง ขอให้สั่งยุบพรรคพลังสามัคคี

นายทะเบียนพรรคการเมืองได้ยื่นคำร้อง ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรคพลังสามัคคี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องได้ความว่า นายทะเบียนพรรคการเมือง รับผิดชอบการจัดตั้งพรรคพลังสามัคคี ตั้งแต่วันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๓ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ บัญญัติให้พรรคการเมืองต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป และมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนพรรคการเมืองรับผิดชอบการจัดตั้งพรรคการเมือง เมื่อครบกำหนดเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวันพรรคพลังสามัคคีไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ เป็นเหตุให้ต้องยุบพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) และวรรคสอง

หัวหน้าพรรคพลังสามัคคีมีหนังสือชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญว่า ไม่สามารถจัดหาสมาชิกพรรค ให้ครบห้าพันคน และไม่สามารถจัดตั้งสาขาพรรคได้ครบสี่สาขา ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน จึงขอให้ยุบพรรคได้

พิจารณาแล้ว เห็นว่า มีประเด็นที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยว่า กรณีมีเหตุที่จะสั่งยุบพรรคพลังสามัคคีตามคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมือง หรือไม่

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ ซึ่งบัญญัติว่า “ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนรับผิดชอบการจัดตั้งพรรคการเมือง พรรคการเมืองต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนดและมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา” และมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “พรรคการเมืองย่อมเลิกหรือยุบ

ด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้....(๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๕ หรือมาตรา ๖๒” และวรรคสอง บัญญัติว่า “เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่า พรรคการเมืองใด มีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๕) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ.....” ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจสั่งยุบพรรคการเมืองนั้นได้

ข้อเท็จจริงตามคำร้องประกอบคำชี้แจงของหัวหน้าพรรคพลังสามัคคีรับฟังได้ว่า พรรคพลังสามัคคีไม่สามารถหาสมาชิกให้ได้จำนวนห้าพันคน และไม่สามารถจัดให้มีสาขาพรรคได้ให้ครบทุกภาคภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ได้รับจดแจ้งการจัดตั้งพรรค จึงเป็นเหตุให้สั่งยุบพรรคพลังสามัคคีได้

อาศัยเหตุผลดังกล่าว จึงให้ยุบพรรคพลังสามัคคี

พลโท จุล อติเรก

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ นายปรีชา เถลิงวิชัย ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๘/๒๕๕๕

วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๕

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้สั่งยุบพรรคพลังสามัคคี

นายทะเบียนพรรคการเมืองได้ยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๓ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรคพลังสามัคคี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องได้ความว่า นายทะเบียนพรรคการเมืองรับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคพลังสามัคคี เป็นพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ตั้งแต่วันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๕๓ โดยที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ บัญญัติให้พรรคการเมืองต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนด และมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนพรรคการเมืองรับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคการเมือง ซึ่งพรรคพลังสามัคคีต้องดำเนินการดังกล่าวให้เสร็จสิ้นภายในวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๕๓ แต่ปรากฏว่าเมื่อครบกำหนดเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวันดังกล่าว พรรคพลังสามัคคีไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ เป็นเหตุให้ต้องยุบพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคพลังสามัคคีตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้รับคำร้องไว้ดำเนินการ และส่งสำเนาคำร้องดังกล่าวให้พรรคพลังสามัคคีทราบ เพื่อให้ยื่นคำชี้แจงตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๑

หัวหน้าพรรคพลังสามัคคีมีหนังสือลงวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญว่าไม่สามารถจัดหาสมาชิกพรรคให้ครบห้าพันคน และไม่สามารถจัดตั้งสาขาพรรคได้ครบสี่สาขา ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน

พิจารณาคำร้อง เอกสารประกอบคำร้อง และหนังสือชี้แจงของพรรคพลังสามัคคีแล้ว เห็นว่าการที่นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญให้มีคำสั่งยุบพรรคพลังสามัคคี เนื่องจากพรรคพลังสามัคคีไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ ซึ่งบัญญัติว่า “ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคการเมือง พรรคการเมืองต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนดและมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา” และมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “พรรคการเมืองย่อมเลิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้... (๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๕ หรือมาตรา ๖๒” และวรรคสอง บัญญัติว่า “เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่า พรรคการเมืองใดมีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๕) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียนเมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้ว เห็นว่า มีเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรรคการเมืองตามคำร้องของนายทะเบียน ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรรคการเมืองนั้น” เมื่อพรรคพลังสามัคคีมิได้ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ กรณีจึงมีเหตุที่จะสั่งยุบพรรคพลังสามัคคีได้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕)

วินิจฉัยให้ยุบพรรคพลังสามัคคี

นายปรีชา เฉลิมวิชัย

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ นายผัน จันทรปาน ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๘/๒๕๕๕

วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้สั่งยุบพรรคพลังสามัคคี

นายทะเบียนพรรคการเมืองได้ยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๓ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรคพลังสามัคคี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

สรุปข้อเท็จจริงที่ได้จากการพิจารณา

นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับแจ้งการจดทะเบียนพรรคพลังสามัคคี เป็นพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ตั้งแต่วันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๓ โดยที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ บัญญัติให้พรรคการเมืองต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนด และมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขาภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนพรรคการเมืองรับจดทะเบียนพรรคการเมือง ซึ่งพรรคพลังสามัคคีต้องดำเนินการดังกล่าว ภายในวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๕๓ แต่ปรากฏว่า เมื่อครบกำหนดเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวันดังกล่าว พรรคพลังสามัคคีไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ เป็นเหตุให้ต้องยุบพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคพลังสามัคคีตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้รับคำร้องไว้ดำเนินการ และส่งสำเนาคำร้องดังกล่าวให้พรรคพลังสามัคคีทราบ เพื่อให้ยื่นคำชี้แจงตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๑

หัวหน้าพรรคพลังสามัคคีมีหนังสือลงวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญว่าไม่สามารถจัดหาสมาชิกพรรคให้ครบห้าพันคน และไม่สามารถจัดตั้งสาขาพรรคได้ครบสี่สาขา ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน จึงขอให้ยุบพรรคได้ โดยไม่มีข้อโต้แย้งใดๆ ทั้งสิ้น

ประเด็นการพิจารณา

พิจารณาคำร้อง เอกสารประกอบคำร้อง และหนังสือชี้แจงของพรรคพลังสามัคคีแล้ว เห็นว่ามีประเด็นที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยว่า กรณีมีเหตุที่จะสั่งยุบพรรคพลังสามัคคีตามคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมือง หรือไม่

ข้อพิจารณาและคำวินิจฉัย

พิจารณาแล้วเห็นว่า การที่นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญให้มีคำสั่งยุบพรรคพลังสามัคคี เนื่องจากพรรคพลังสามัคคีไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ ซึ่งบัญญัติว่า “ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคการเมือง พรรคการเมืองต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาค และจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนดและมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา” และ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “พรรคการเมืองย่อมเลิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้... (๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๕ หรือมาตรา ๖๒” และ วรรคสอง บัญญัติว่า “เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่า พรรคการเมืองใดมีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๕) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่า มีเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรรคการเมืองตามคำร้องของนายทะเบียนให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรรคการเมืองนั้น” เมื่อพรรคพลังสามัคคีมิได้ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ กรณีจึงมีเหตุที่จะสั่งยุบพรรคพลังสามัคคีได้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕)

โดยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง สั่งให้ยุบพรรคพลังสามัคคี

นายพัน จันทรปาน

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ นายมงคล สระแก้ว ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๘/๒๕๕๕

วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้สั่งยุบพรรคพลังสามัคคี

นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๓ ว่า ได้รับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคพลังสามัคคีเป็นพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ตั้งแต่วันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๓ ซึ่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ กำหนดให้ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมือง พรรคการเมืองต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนพรรคการเมืองประกาศกำหนดและมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา เมื่อครบกำหนดเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวันตามที่กฎหมายกำหนด คือวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๕๓ แล้ว พรรคพลังสามัคคีมีสมาชิกไม่ครบถ้วนรวมทั้งไม่สามารถจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองตามที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ กำหนดไว้ นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรรคพลังสามัคคีตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑

นายเพียรเลิศ ชูเลิศ หัวหน้าพรรคพลังสามัคคี ยื่นหนังสือชี้แจงลงวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ว่า พรรคพลังสามัคคีไม่สามารถจัดหาสมาชิกพรรคให้ครบห้าพันคน และไม่สามารถจัดตั้งสาขาพรรคได้ครบสี่สาขา ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน จึงขอให้ยุบพรรคได้โดยไม่มีข้อโต้แย้งใดๆ ทั้งสิ้น

พิเคราะห์แล้ว พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ บัญญัติว่า “ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมือง พรรคการเมืองต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนดและมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา”

และมาตรา ๖๕ บัญญัติว่า “พรรคการเมืองย่อมเลิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- (๑) มีเหตุต้องเลิกตามข้อบังคับพรรคการเมือง
- (๒) มีจำนวนสมาชิกเหลือไม่ถึงสิบห้าคน
- (๓) มีการยุบพรรคการเมืองไปรวมกับพรรคการเมืองอื่นตามหมวด ๕
- (๔) มีคำสั่งศาลรัฐธรรมนูญยุบพรรคการเมือง
- (๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๕ หรือมาตรา ๖๒

เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่า พรรคการเมืองใดมีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๕) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่า มีเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรรคการเมืองตามคำร้องของนายทะเบียน ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรรคการเมืองนั้น

ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรคการเมืองใดแล้ว ให้นายทะเบียนประกาศคำสั่งยุบพรรคการเมืองนั้นในราชกิจจานุเบกษา”

ประเด็นแรกมีว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยเรื่องนี้หรือไม่ เห็นว่า ศาลรัฐธรรมนูญ ได้มีคำวินิจฉัยที่ ๖/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๑ ว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจพิจารณา วินิจฉัยคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรค การเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ กรณีขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคการเมืองตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง ได้ ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยเรื่องนี้

ส่วนประเด็นเรื่องยุบพรรคพลังสามัคคีนั้น เห็นว่า ข้อเท็จจริงได้ความจากหัวหน้าพรรค พลังสามัคคีว่า พรรคพลังสามัคคีไม่อาจหาสมาชิกพรรคตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป และไม่อาจตั้งสาขาพรรค อย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา ภายในเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนพรรคการเมือง รับจดทะเบียน การจัดตั้งพรรคพลังสามัคคี และนายทะเบียนพรรคการเมืองได้ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง จึงฟังได้ว่ามีเหตุตามพระราช บัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) เกิดขึ้นกับ พรรคพลังสามัคคีตามคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมืองที่จะสั่งยุบพรรคการเมืองดังกล่าวได้

อาศัยเหตุดังวินิจฉัยมา จึงมีคำสั่งให้ยุบพรรคพลังสามัคคี

นายมงคล สระแก้ว
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ นายสุจิต บุญบงการ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๘/๒๕๕๕

วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้สั่งยุบพรรคพลังสามัคคี

นายทะเบียนพรรคการเมืองได้ยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๓ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญ มีคำสั่งยุบพรรคพลังสามัคคี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบสรุปได้ว่า

นายทะเบียนพรรคการเมืองรับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคพลังสามัคคีเป็นพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ตั้งแต่วันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๓ ซึ่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ บัญญัติให้พรรคการเมืองต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิก ซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนด และมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขาภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนพรรคการเมืองรับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคการเมือง แต่ปรากฏว่าเมื่อครบกำหนดเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวัน พรรคพลังสามัคคีก็ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติดังกล่าว จึงเป็นเหตุให้ต้องยุบพรรคการเมือง ตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงยื่นคำร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคพลังสามัคคีตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้ว มีคำสั่งรับคำร้องไว้ดำเนินการและส่งสำเนาคำร้องดังกล่าวให้พรรคพลังสามัคคีทราบ เพื่อให้ยื่นคำชี้แจงตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๑

หัวหน้าพรรคพลังสามัคคีมีหนังสือลงวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญว่า ไม่สามารถจัดหาสมาชิกให้ครบห้าพันคน และไม่สามารถจัดตั้งสาขาพรรคได้ครบสี่สาขา ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน จึงขอให้ยุบพรรคได้ โดยไม่มีข้อโต้แย้งใดๆ ทั้งสิ้น

จากข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบแล้วเห็นว่า มีประเด็นที่ต้องพิจารณา คือ กรณีมีเหตุที่จะสั่งยุบพรรคพลังสามัคคีตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) หรือไม่

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) บัญญัติว่า “พรรคการเมืองย่อมเลิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้ (๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๕ หรือมาตรา ๖๒” และวรรคสอง บัญญัติว่า “เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่าพรรคการเมืองใดมีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๕) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่ามีเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรรคการเมืองตามคำร้องของนายทะเบียนให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรรคการเมืองนั้น”

เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่า พรรคพลังสามัคคีมิได้ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๘ ซึ่งบัญญัติว่า “ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคการเมือง พรรคการเมืองต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนด และมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา” กรณีจึงมีเหตุที่จะสั่งให้ยุบพรรคพลังสามัคคีได้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕)

โดยเหตุผลข้างต้น อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง จึงวินิจฉัยสั่งให้ยุบพรรคพลังสามัคคี

นายสุจิต บุญบงการ
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ นายสุจินดา ยงสุนทร ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๘/๒๕๕๕

วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคพลังสามัคคี

ความเป็นมาและข้อเท็จจริง

นายทะเบียนพรรคการเมืองได้มีหนังสือ ที่ ลต ๐๐๐๔/๑๕๓๕ ลงวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๓ กราบเรียนประธานศาลรัฐธรรมนูญ ความว่า “... นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับแจ้งแจ้งการจัดตั้งพรรคพลังสามัคคีเป็นพรรคการเมืองตั้งแต่วันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๓ โดยมีรายละเอียดการดำเนินการ ดังนี้

๑. เมื่อวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๕๓ คณะผู้ขอจัดตั้งพรรคพลังสามัคคี จำนวน ๑๘ คน ได้จัดประชุมเพื่อกำหนดนโยบายพรรค ขอบังคับพรรค และเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรค

๒. เมื่อวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๓ ผู้ได้รับเลือกตั้งเป็นหัวหน้าพรรคพลังสามัคคี ได้ยื่นคำขอจัดตั้งพรรคการเมืองต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง โดยมีคณะกรรมการบริหารพรรค จำนวน ๑๘ คน

๓. เมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๓ นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับแจ้งแจ้งการจัดตั้งพรรคพลังสามัคคี

๔. ภายหลังจากที่นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับแจ้งแจ้งการจัดตั้งพรรคพลังสามัคคีแล้วพรรคพลังสามัคคีมิได้ดำเนินการใด ๆ เพื่อให้นายทะเบียนพิจารณาแต่อย่างใด

“ซึ่งภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับตั้งแต่วันที่นายทะเบียนพรรคการเมืองรับแจ้งแจ้งการจัดตั้งพรรคพลังสามัคคี คือภายในวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๕๓ ที่พรรคพลังสามัคคี ต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนดและมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคหนึ่งสาขา ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕

“เมื่อครบกำหนดเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวันดังกล่าวข้างต้นแล้ว ปรากฏว่าพรรคพลังสามัคคี ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ ซึ่งเป็นเหตุให้ยุบพรรคการเมืองตามมาตรา ๖๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงยื่นคำร้องเพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคพลังสามัคคี ตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง”

ต่อมานายเพียรเลิศ ชูเลิศ หัวหน้าพรรคพลังสามัคคี ได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ซึ่งแจ้งต่อศาลรัฐธรรมนูญว่า “ไม่สามารถจัดหาสมาชิกพรรคให้ครบ ๕,๐๐๐ คน และไม่สามารถจัดตั้งสาขาพรรคได้ครบ ๔ สาขา ภายใน ๑๘๐ วันได้ จึงให้ยุบพรรคโดยไม่มีข้อโต้แย้งใดๆ ทั้งสิ้น”

การรับเรื่องไว้พิจารณาวินิจฉัย

นายทะเบียนพรรคการเมืองได้ยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคพลังสามัคคี โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ ดังกล่าว บัญญัติว่า “พรรคการเมืองย่อมเลิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่งดังต่อไปนี้

“(๑).....

“(๒).....

“(๓).....

“(๔).....

“(๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตาม....มาตรา ๒๕....

“เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่าพรรคการเมืองใดมีเหตุตามที่ระบุไว้ใน....(๕) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่า มีเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรรคการเมืองตามคำร้องของนายทะเบียน ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรรคการเมืองนั้น

“.....”

ในคำวินิจฉัยส่วนตน ที่ ๒/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๕๒ เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคปฏิรูป นั้น ข้าพเจ้าเป็นเสียงข้างน้อยเสียงหนึ่งที่ได้วินิจฉัยว่า ศาลรัฐธรรมนูญไม่สามารถอาศัยอำนาจตามมาตรา ๖๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ สั่งยุบพรรคการเมืองได้ และไม่ชอบที่จะรับคำร้องของนายทะเบียนไว้พิจารณา ทั้งนี้ เพราะเห็นว่า บทบัญญัติดังกล่าวขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๕ (๓) จึงเป็นอันใช้บังคับมิได้ตามมาตรา ๖ ของรัฐธรรมนูญ อย่างไรก็ดี โดยที่เสียงข้างมากขององค์คณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญได้วินิจฉัยว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจสั่งยุบพรรคการเมืองได้ตามมาตรา ๖๕ (๕) ที่กล่าว ซึ่งคำวินิจฉัยนี้ย่อมมีผลผูกพันเป็นบรรทัดฐานตามมาตรา ๒๖๘ ของรัฐธรรมนูญ ข้าพเจ้าจึงจำเป็นต้องพิจารณาวินิจฉัยในเนื้อหาของคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมืองในกรณีนี้ต่อไป

คำวินิจฉัย

ข้อเท็จจริงตามคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมืองฟังได้ว่า ภายหลังจากที่นายทะเบียนได้รับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคพลังสามัคคีแล้ว พรรคพลังสามัคคีมิได้ดำเนินการใดๆ เพื่อให้นายทะเบียนพิจารณาแต่อย่างใด ดังนั้น เมื่อครบกำหนด ๑๘๐ วัน นับแต่วันที่นายทะเบียนได้รับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคพลังสามัคคีแล้ว พรรคพลังสามัคคีก็อยู่ในข่ายที่มีได้ดำเนินการให้ครบถ้วนตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ และพรรคพลังสามัคคีเองก็ได้มีหนังสือชี้แจงว่าไม่สามารถดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ ดังกล่าวได้ จึงเห็นว่าได้มีเหตุตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๖๕ (๕) เกิดขึ้นกับพรรคพลังสามัคคีจริงที่จะให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคการเมืองนี้ได้ตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง

ด้วยเหตุผลตามที่กล่าว จึงวินิจฉัยว่าศาลรัฐธรรมนูญชอบที่จะมีคำสั่งให้ยุบพรรคพลังสามัคคีตามคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมือง

นายสุจินดา ยงสุนทร
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ นายสุวิทย์ ธีรพงษ์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๘/๒๕๕๕

วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ยุบพรรคพลังสามัคคี

ประธานกรรมการการเลือกตั้งในฐานะนายทะเบียนพรรคการเมือง ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญว่า นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับแจ้งการจัดตั้งพรรคพลังสามัคคีเป็นพรรคการเมือง ตั้งแต่วันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๓ โดยมีรายละเอียดการดำเนินการ ดังนี้

๑. เมื่อวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๕๓ คณะผู้จัดตั้งพรรคพลังสามัคคี จำนวน ๑๘ คน ได้จัดประชุมเพื่อกำหนดนโยบายพรรค ข้อบังคับพรรค และเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรค

๒. เมื่อวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๓ ผู้ได้รับเลือกตั้งเป็นหัวหน้าพรรคพลังสามัคคี ได้ยื่นคำขอจัดตั้งพรรคการเมืองต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง โดยมีคณะกรรมการบริหารพรรค จำนวน ๑๘ คน

๓. เมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๓ นายทะเบียนพรรคการเมือง ได้รับแจ้งการจัดตั้งพรรคพลังสามัคคี

๔. ภายหลังจากที่นายทะเบียนพรรคการเมือง ได้รับแจ้งการจัดตั้งพรรคพลังสามัคคีแล้ว พรรคพลังสามัคคีมิได้ดำเนินการใดๆ เพื่อให้ นายทะเบียนพิจารณาแต่อย่างใด

ซึ่งภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับตั้งแต่วันที่นายทะเบียนพรรคการเมืองรับแจ้งการจัดตั้งพรรคพลังสามัคคี คือภายในวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๕๓ พรรคพลังสามัคคีต้องดำเนินการให้มีสมาชิก ตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาค และจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนดและมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕

เมื่อครบกำหนดเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวันดังกล่าวข้างต้นแล้ว ปรากฏว่าพรรคพลังสามัคคี ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ ซึ่งเป็นเหตุให้ต้องยุบพรรคการเมืองตามมาตรา ๖๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ นายทะเบียนพรรคการเมือง จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคพลังสามัคคีตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง

นายเพียรเลิศ ชูเลิศ หัวหน้าพรรคพลังสามัคคี ซึ่งแจ้งว่า ไม่สามารถจัดหาสมาชิกพรรคให้ครบห้าพันคนขึ้นไปได้ และไม่สามารถตั้งสาขาพรรคได้ครบสี่สาขาภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันได้ จึงไม่มีข้อโต้แย้งใดๆ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะมีคำสั่งยุบพรรค

ข้อเท็จจริงฟังได้ว่าพรรคพลังสามัคคี ไม่สามารถดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ ได้ กล่าวคือ ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียนการจดทะเบียนพรรคพลังสามัคคี พรรคพลังสามัคคีจะต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป และจัดตั้งสาขาพรรคอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา แต่เมื่อครบกำหนดเวลาแล้วพรรคพลังสามัคคีไม่สามารถดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไปได้ และไม่สามารถจัดตั้งสาขาพรรคตามที่กฎหมายกำหนดได้ นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคพลังสามัคคี หัวหน้าพรรคพลังสามัคคียื่นคำชี้แจงว่าเป็นความจริงตามคำร้อง จึงไม่คัดค้านการที่นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคพลังสามัคคี

เมื่อปรากฏว่าพรรคพลังสามัคคีมิได้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ ตามมาตรา ๒๕ พรรคพลังสามัคคีจึงต้องถูกยุบตามมาตรา ๖๕ (๕)

ด้วยเหตุผลดังได้วินิจฉัยมา อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง จึงมีคำสั่งให้ยุบพรรคพลังสามัคคี

นายสุวิทย์ ชีรพงษ์
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ ศาสตราจารย์อนันต์ เกตุวงศ์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๘/๒๕๕๕

วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคพลังสามัคคี

ประธานกรรมการการเลือกตั้ง ในฐานะนายทะเบียนพรรคการเมืองได้ส่ง เรื่อง ขอให้มีความคำสั่งยุบพรรคพลังสามัคคี ลงวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๓ เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคพลังสามัคคีตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง สรุปความได้ว่า นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับแจ้งการจัดตั้งพรรคพลังสามัคคีเป็นพรรคการเมืองตั้งแต่วันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๓ ภายหลังจากนายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับแจ้งการจัดตั้งพรรคพลังสามัคคีแล้ว พรรคพลังสามัคคีมิได้ดำเนินการใดๆ เพื่อให้ นายทะเบียนพิจารณาแต่อย่างใด จนกระทั่งเวลาล่วงเลยมาจนครบ ๑๘๐ วันนับตั้งแต่วันที่นายทะเบียนพรรคการเมืองรับแจ้งการจัดตั้ง คือ เมื่อวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๕๓ จึงถือว่าพรรคพลังสามัคคีไม่ได้ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ ซึ่งเป็นเหตุให้ยุบพรรคการเมืองตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงได้ยื่นคำร้องเพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคพลังสามัคคีตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง

พิจารณาแล้ว พรรคพลังสามัคคีมิได้ดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ ๕,๐๐๐ คนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนด และมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขาภายใน ๑๘๐ วันนับตั้งแต่วันที่นายทะเบียนพรรคการเมืองรับแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ประกอบกับหัวหน้าพรรคพลังสามัคคีได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ชี้แจงว่าไม่สามารถจัดหาสมาชิกพรรคให้ครบ ๕,๐๐๐ คน และไม่สามารถจัดตั้งสาขาพรรคได้ครบ ๔ สาขา ภายในระยะเวลา ๑๘๐ วันได้ จึงให้ยุบพรรคได้โดยไม่มีข้อโต้แย้งใดๆ ทั้งสิ้น

เห็นว่า กรณีมีเหตุที่จะสั่งยุบพรรคพลังสามัคคีตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) และสั่งให้ยุบพรรคพลังสามัคคีได้ตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑

ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงวินิจฉัยให้ยุบพรรคพลังสามัคคี

ศาสตราจารย์อนันต์ เกตุวงศ์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ นายอมร รักษาสัตย์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๘/๒๕๕๕

วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคพลังสามัคคี

คำร้อง

นายทะเบียนพรรคการเมืองส่งคำร้อง ลงวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๓ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคพลังสามัคคี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง เนื่องจากพรรคพลังสามัคคีไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ คือไม่ดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนด และมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขาภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับตั้งแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียนจัดตั้งพรรคพลังสามัคคี คือภายในวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๕๓

ข้อเท็จจริง

เมื่อศาลรัฐธรรมนูญได้รับคำร้องแล้วส่งสำเนาคำร้องให้พรรคพลังสามัคคีทราบ เพื่อยื่นคำชี้แจง ต่อมา นายเพียรเลิศ ชูเลิศ หัวหน้าพรรคพลังสามัคคี มีหนังสือลงวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ชี้แจงว่า “ไม่สามารถจัดหาสมาชิกพรรคให้ครบ ๕,๐๐๐ คน และไม่สามารถจัดตั้งสาขาพรรคได้ครบ ๔ สาขาภายใน ๑๘๐ วัน จึงให้ยุบพรรคโดยไม่มีข้อโต้แย้งใดๆ ทั้งสิ้น”

คำวินิจฉัย

ปรากฏจากข้อเท็จจริงตามเอกสารว่าเป็นไปตามคำร้อง และจากคำชี้แจงของผู้ถูกร้องว่าไม่สามารถหาสมาชิกและจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองได้ครบภายใน ๑๘๐ วัน ตามที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ บัญญัติไว้ กรณีจึงมีเหตุให้ยุบพรรคการเมืองตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) จึงวินิจฉัยให้ยุบพรรคพลังสามัคคีได้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

นายอมร รักษาสัตย์
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ ศาสตราจารย์ ดร. อีสระ นิติสิทธิ์ประกาศ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๘/๒๕๕๕

วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้มีคำสั่งยุบพรรคพลังสามัคคี

ประธานกรรมการการเลือกตั้งในฐานะนายทะเบียนพรรคการเมือง ได้ยื่นคำร้องลงวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๓* ต่อศาลรัฐธรรมนูญขอให้มีคำสั่งยุบพรรคพลังสามัคคี โดยชี้แจงข้อเท็จจริง ดังต่อไปนี้

นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับแจ้งการจัดตั้งพรรคพลังสามัคคีเป็นพรรคการเมือง โดยมีรายละเอียดการดำเนินการ ดังนี้

๑. วันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๕๓ คณะผู้ขอจัดตั้งพรรคพลังสามัคคี จำนวน ๑๘ คน ได้จัดประชุมเพื่อกำหนดนโยบายพรรค ข้อบังคับพรรค และเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรค

๒. วันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๓ ผู้ได้รับเลือกตั้งเป็นหัวหน้าพรรคพลังสามัคคีได้ยื่นคำขอจัดตั้งพรรคการเมืองต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง โดยมีคณะกรรมการบริหารพรรค จำนวน ๑๘ คน

๓. วันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๓ นายทะเบียนพรรคการเมือง ได้รับแจ้งการจัดตั้งพรรคพลังสามัคคี ภายหลังที่นายทะเบียนพรรคการเมือง ได้รับแจ้งการจัดตั้งพรรคพลังสามัคคีแล้ว พรรคพลังสามัคคีมิได้ดำเนินการใด ๆ เพื่อให้นายทะเบียนพิจารณาแต่อย่างใด กล่าวคือ ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับตั้งแต่วันที่นายทะเบียนพรรคการเมืองรับแจ้งการจัดตั้งพรรคพลังสามัคคี คือภายในวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๕๓ ที่พรรคพลังสามัคคีต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนดและมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕

เมื่อครบกำหนดเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวันดังกล่าวข้างต้นแล้ว ปรากฏว่าพรรคพลังสามัคคีไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ ซึ่งเป็นเหตุให้ยุบพรรคการเมืองตามมาตรา ๖๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงยื่นคำร้องเพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคพลังสามัคคีตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง ต่อไป

* สังกัดคำร้องโดยหนังสือที่ ลต ๐๐๐๔/๑๕๓๕ ลงวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๓

ศาลรัฐธรรมนูญรับคำร้องดังกล่าวไว้ดำเนินการ และได้ส่งสำเนาคำร้องนั้นให้พรรคพลังสามัคคีทราบและชี้แจงตามข้อกำหนดของศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๑

พรรคพลังสามัคคี โดย นายเพียรเลิศ ชูเลิศ หัวหน้าพรรค ได้มีคำชี้แจงลงวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ยื่นต่อศาลรัฐธรรมนูญ ความว่า พรรคพลังสามัคคีไม่สามารถดำเนินการให้มีสมาชิกพรรคตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป และไม่สามารถจัดตั้งสาขาได้ครบ ๔ สาขาภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับตั้งแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียน จึงยืนยันให้ยุบพรรคโดยไม่มีข้อโต้แย้งใดๆ ทั้งสิ้น

พิจารณาแล้ว เห็นว่า การที่นายทะเบียนพรรคการเมืองได้ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณา และมีคำสั่งยุบพรรคพลังสามัคคีดังกล่าวข้างต้น เป็นการปฏิบัติตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีอำนาจพิจารณา และมีคำสั่งยุบพรรคการเมืองดังกล่าวได้ตามบทบัญญัติของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว ดังที่ได้วินิจฉัยไว้ในคำวินิจฉัยที่ ๖/๒๕๕๑ (ของผู้ทำคำวินิจฉัย)

โดยที่มาตรา ๖๕ วรรคสอง ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ บัญญัติว่า “เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่าพรรคการเมืองใดมีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๕) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่า มีเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรรคการเมืองตามคำร้องของนายทะเบียน ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรรคการเมืองนั้น” ดังนั้น ในการพิจารณาคำร้องของนายทะเบียนดังกล่าว จึงต้องพิจารณาว่า มีเหตุใดเหตุหนึ่งตามที่ระบุไว้ในวรรคสองของมาตรา ๖๕ เกิดขึ้นกับพรรคพลังสามัคคีหรือไม่

ข้อเท็จจริงตามคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมืองประกอบกับคำชี้แจงของพรรคพลังสามัคคีฟังได้ว่า ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับตั้งแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียนการจดทะเบียนพรรคพลังสามัคคี พรรคพลังสามัคคีไม่ดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป และไม่ดำเนินการให้มีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา ซึ่งไม่เป็นไปตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งบัญญัติว่า “ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับตั้งแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียนการจดทะเบียนพรรคการเมือง พรรคการเมืองต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนดและมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา”

จึงฟังได้ว่า มีเหตุตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๖๕ (๕) กรณีไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ เกิดขึ้นกับพรรคพลังสามัคคีตามคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมือง ฉะนั้น จึงวินิจฉัยให้มีคำสั่งยุบพรรคพลังสามัคคี

ศาสตราจารย์ ดร. อิศระ นิติกันต์ประภาส

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ นายอุระ หวังอ้อมกลาง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๘/๒๕๕๕

วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

เรื่อง ให้ยุบพรรคพลังสามัคคี

ข้อเท็จจริงได้ความเป็นไปตามคำร้องและคำชี้แจงของนายเพียรเลิศ ชูเลิศ หัวหน้าพรรคพลังสามัคคีว่า นายทะเบียนพรรคการเมืองรับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคพลังสามัคคีเป็นพรรคการเมืองเมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๓ ภายในกำหนดเวลา ๑๘๐ วัน ซึ่งครบกำหนดในวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๕๓ พรรคพลังสามัคคีจะต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนด และมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา แต่ปรากฏว่าเมื่อครบกำหนดเวลา ๑๘๐ วัน พรรคพลังสามัคคีมิได้ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ ซึ่งหัวหน้าพรรคพลังสามัคคีได้ชี้แจงแล้วโดยไม่มีข้อโต้แย้งใดๆ ทั้งสิ้น

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า เมื่อพรรคพลังสามัคคีไม่ได้ดำเนินการให้เป็นไปตามเงื่อนไขและภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด จึงมีเหตุตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) นายทะเบียนพรรคการเมืองชอบที่จะยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อให้มีคำสั่งยุบพรรคการเมืองได้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งให้ยุบพรรคพลังสามัคคี

นายอุระ หวังอ้อมกลาง
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ